

**BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI VATANGA MUHABBAT RUHIDA
TARBIYALASH VA DARS JARAYONIDA AKT DAN FOYDALANISH**

Nurmetova Shohida Saparboyevna

*Xorazm viloyati Xiva tumani 14-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining
boshlang'ich sinf o'qituvchisi*

Boltoyeva Shoxida Qalandarovna

*Xorazm viloyati Xiva tumani 14-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining
boshlang'ich sinf o'qituvchisi*

Jumatova Xurriyat Baboxonovna

*Xorazm viloyati Xiva tumani 14-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining
boshlang'ich sinf o'qituvchisi*

Annotatsiya : Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarini Vatanga muhabbat ruhida tarbiylash, bolalarning jismoniy va ma'naviy salomatligini tarbiyalash, pedagogik vazifalarni amalga oshirish uchun sinfdan tashqari tarbiyaviy ishlarning turli shakllari qo'llanishligi, har bir o'quvchida shaxsiy o'quv yo'nalishini rivojlantirishni ta'minlashligi, Axborot texnologiyalardan foydalanib barcha o'quv fanlarda qo'llash mumkinligi, darslarda har xil o'yinlar tashkil etish haqida batafsil ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: Jismoniy, intellektual, vatanparvarlik, estetik, pedagogika , ekskursiya, , viktorina, KVN, AKT.

Annotation: This article deals with the education of primary school students in the spirit of love for the Fatherland, the education of children's physical and mental health, the use of various forms of extracurricular educational activities to perform pedagogical tasks. It provides detailed information on the development of the game, the use of information technology in all disciplines, the organization of various games in the classroom.

Keywords: Physical, intellectual, patriotic, aesthetic, pedagogical, excursion, quiz, KVN, ICT.

Аннотация: В данной статье речь идет о воспитании учащихся начальных классов в духе любви к Отечеству, воспитании физического и психического здоровья детей, использовании различных форм внеурочной образовательной деятельности для выполнения педагогических задач, дается подробная информация о разработка игры, использование информационных технологий по всем дисциплинам, организация различных игр на уроках.

Ключевые слова: физический, интеллектуальный, патриотический, эстетический, педагогический, экскурсия, викторина, КВН, ИКТ.

Yosh avlod tarbiyasi ko'p qirrali jarayondir. Bolalarning jismoniy va ma'naviy salomatligini tarbiyalashning ustuvor yo'nalishlari deb hisoblanadi; intellektual rivojlanish; shaxs madaniyati va ma'naviy qadriyatlarni shakllantirish; fuqarolik va vatanparvarlik tarbiyasi; estetik va mehnat tarbiyasi; maktab o'quvchilarining hayot rejalarini shakllantirish, oilaviy hayotga tayyorlash va boshqalar.

Pedagogik vazifalarni amalga oshirish uchun sinfdan tashqari tarbiyaviy ishlarning turli shakllari qo'llaniladi: Sinfdan tashqari mashg'ulotlarda vatanparvarlik tarbiyasi turli shakllarni o'z ichiga oladi:

Sinf soati

Ota onalar majlisi

Ekskursiya

Bayram

Davra suhbatlari

Musobaqa, viktorina, KVN

Qiziqarli odamlar bilan uchrashish va h.k.

Har qanday maktabda bolalar uchun maktabdan tashqari mashg'ulotlarni, shu jumladan bo'sh vaqtni tashkil etish har doim o'qituvchilar uchun juda muhim faoliyat sohasi bo'lgan va shunday bo'lib qoladi. Darslarga qo'shimcha ravishda bolalar bilan mashg'ulotlar, ular bilan kamroq yoki ko'proq erkin muhitda muloqot qilish ularning rivojlanishi va tarbiyasi uchun muhim va ko'pincha hal qiluvchi ahamiyatga ega. Ular o'qituvchining o'zi uchun ham muhimdir, chunki ular bolalar bilan yaqinroq bo'lishga, ular bilan yaqinroq tanishishga va yaxshi munosabatlar o'rnatishga yordam beradi, o'quvchilar uchun o'qituvchi shaxsiyatining kutilmagan va jozibali tomonlarini ochib beradi, nihoyat, ularga birlikning baxtli daqiqalarini boshdan kechirishga imkon beradi. , baham ko'rgan tajribalar, insoniy yaqinlik, bu ko'pincha o'qituvchilar va talabalar umrboqiy do'stidir. Bu esa o'qituvchida o'z ishiga bo'lgan ehtiyoj, uning ijtimoiy ahamiyati, talabchanligini his qiladi.

Hozirgi kunda barcha sohada, balki pedagogikada ham AKT dan unumli foydalanilmoqda. O'quvchilar bilan ishlashda AKT dan foydalanish dars o'tish jarayoning eng samarali usularidan hisoblanadi.

Mamlakatimizda ta'lim tizimida maktab fanlarini o'qitishda AKT'dan samarali foydalanish dolzarb masaladir. Aynan axborot texnologiyalari

ta'limning universal vositasi hisoblanib, nafaqat o'quvchilarda bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish imkonini beradi, balki shaxsiy xususiyatlarini rivojlantirish, bilishga qiziqishlarini qondiradi.

Ma'lumki, boshlang'ich ta'lim — ta'lim tizimining poydevori hisoblanib, o'quvchilarni o'qitish sifati unga bog'liq bo'ladi va bu boshlang'ich maktab o'qituvchisi zimmasiga katta mas'uliyat yuklaydi. Uzoq vaqt davomida ta'lim tizimida boshlang'ich maktab «ko'nikmalar maktabi» bo'lib keldi, ya'ni o'quvchi keyingi ta'lim olish uchun o'qish, yozish, hisoblash kabi asosiy ko'nikmalarni o'zlashtirishi kerak bo'lgan ta'lim bosqichi sifatida qaralgan. Bugungi kunda boshlang'ich maktab boshqacha tasavvur etiladi. Bugungi kunda u ta'lim tizimida bolaning birinchi tajribasi — ta'lim olish kuchlarini sinash joyi bo'lib qolishi kerak. Ushbu bosqichda faollikni, mustaqillikni rivojlantirish, idrok etish faolligini saqlab qolish va bola ta'lim dunyosiga shaxdam kirib borishi uchun sharoitlar yaratish, uning salomatligini va emotsional xususiyatlarini mustahkamlash muhim. Bugungi kunda o'quvchilarning aynan mana shu sifatleri ta'lim jarayoniga AKT'ni joriy etish bilan rivojlanayotganligining guvohi bo'lmoqdamiz.

Har bir o'quvchida shaxsiy o'quv yo'nalishini rivojlantirishni ta'minlaydi. O'quv jarayonida uni muvaffaqiyatli bilim olish uchun zarur bo'lgan asosiy jarayonlar sifatida fikrlashni, tasavvurni rivojlantirishga yo'naltirilgan katta o'zgarishlar sodir bo'ladi; o'quvchilarning idrok etish faoliyatlarini samarali tashkil qilish ta'minlanadi.

AKT'dan foydalanilganda ta'limda shaxsga-yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirish oson bo'lib qoldi, butun o'quv jarayonini samarali tashkil qilish imkoniyati paydo bo'ldi. Dars jarayonida tayyor multimediali mahsulotlari va kompyuter ta'limi dasturlaridan, o'quv va sinfdan tashqari ishlarda Internet tarmog'i vositalaridan foydalanib, multimediali ta'lim dasturlari va taqdimotlar, loyihalar yaratildi. Axborot texnologiyalarini barcha o'quv fanlarda qo'llash mumkin. Darslarda o'quv va o'yin dasturlaridan foydalanish katta samara beradi. Ona tili va Rus tili darslarida savodxonlikni oshirish bo'yicha mashqlar yordam beradi, bunda bolalar kompyuterlarda turli xildagi amaliy topshiriqlarni bajaradilar. Boshlang'ich sinflar o'quvchilari uchun turli didaktik materiallar to'plamidan foydalanib, ko'rgazmali-mashq, nazorat-mashqlari va test sinovlari modullari kiritilgan aralash kompyuter dasturlarini tayyorlash mumkin. Unga fanga oid qoidalarni joriy o'rganish va umumlashtirilgan takrorlash uchun uchta variantlarda berilgan grammatika-orfografik mavzular bo'yicha boy va turli-tuman materiallardan foydalanish yaxshi samara beradi.

Masalalarni yechishda kompyuterli animatsion slaydlardan foydalanish darsning qiziqarliligini oshiradi. Ularning ustunlik tomonlari istagan paytda masalaning boshiga qaytish mumkin, uning alohida qismlarida to'xtalish, o'quvchilar bilan suhbatlashish, ularning fikrlarini tinglash mumkinligidan iborat. Boshlang'ich sinflarda harakatlanishga animatsiyali masalalar bilan slayd-filmlarni qo'llash mumkin. Shunday slaydlarni yaratish uchun Internetdan olingan animatsion kartinkalardan foydalanish mumkin.

Barcha o'quv fanlarida test topshiriqlaridan foydalanish zarur. Testlardan dastlab faqat bosma ko'rinishidagisidan foydalangan bo'lsak, hozirda ularni kompyuterda terib, har bir o'quvchi bilan shug'ullanish mumkin. AKT'dan foydalanish yillari davomida 1-sinfdan 3-sinfgacha matematika, badiiy o'qish, ona tili, deyarli barcha mavzulari va boshqa o'quv fanlari bo'yicha qator turli testlarni tayyorlash mumkin. Endi darslarda faqat bosma shakldagi emas, balki kompyuterli testlardan foydalanish zarur. Ular bajarib bo'lishi bilan darhol bahosini olishga imkon beradi, bahoni kompyuterning o'zi taqdim etadi, u yoki bu mavzu bo'yicha kamchiliklarini aniqlashlariga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI (REFERENCES):

1. K. Qosimova, S. Fuzailov, A. Ne'matova. Ona tili (2-sinf uchun darslik). — T.: Cho'lpon, 2005.
2. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi. Birinchi jild. Toshkent, 2000- y.
3. M. Umarova, Sh. Hakimova. O'qish kitobi (3-sinf uchun darslik). — T.: Cho'lpon, 2008.